

НОВОСТИ ЈУГА

БРОЈ 91
ЈАНУАР - ФЕБРУАР 2025.
ЦЕНА 40 ДИНАРА

**СОКОБАЊА:
ПЧЕЛАРИ ЗАШТИТИЛИ
РТАЊСКИ МЕД**

стр. 13

**КЊИЖЕВНИ СУСРЕТИ
„ГОРДАНА БРАЈОВИЋ”**

**НАГРАДА
ОДЛАЗИ
ПРЕКО
ДРИНЕ**

стр. 5

**ОПСТАНАК
МЛАДИХ
НА СЕЛУ**

**НЕОПХОДНА
ВЕЋА ПОМОЋ
ОПШТИНЕ
И ДРЖАВЕ**

стр. 5

**ПРОТА ДИМИТРИЈЕВИЋ,
ЛИЧНОСТ ЗА ПРИМЕР**

**УЧИТЕЉ ПЕТ
ПАТРИЈАРХА И
ДВОЈИЦЕ СВЕТИТЕЉА**

стр. 6 и 7

У РАЖАЊСКОМ ЛИПОВЦУ:

ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА ГРОЖЂА

стр. 10 и 11

УЗ ВИНОГРАДАРСКУ СЛАВУ СВЕТИ ТРИФУН

РАЖАЊЦИ СЛАВЕ И ГАЈЕ ВИНОВУ ЛОЗУ

Српска православна црква (СПЦ) и њени верници као значајан празник славе Светог мученика Трифуна, који је страдао за хришћанску веру. У црквеном календару овај дан је означен црним подебљаним словима. Свети Трифун се сматра заштитником многих заната и заштитником оних који искрено воле и негују хришћанску љубав. Виноградари посебно славе Светог Трифуна, док га својим заштитником сматрају и гости-оничари.

Нажалост, некада чувено алексиначко виногорје је одавно не-стало са винске мапе као значајно произвођачко подручје, па се сада у овој општини може још у појединим селима видети мали број скромних површина под виновом лозом, углавном пољопривредника који гаје грошће за своју употребу. На прстима једне руке се могу избројати виноградари који своје грошће нуде на овдашњој зеленој пијаци.

Нешто боља ситуација је у општини Ражањ, где има локалних винарија које стварају свој бренд, најпознатија је „Тодоровић“ из Липовца, и где још увек има одгајивача са пристојним површинама за наше услове.

– Виноградарство је заступљено већим делом у овим равним селима, хајде тако да кажем, где је погодније за узгајање винове лозе, али се наши виноградари труде да одрже сву производњу. Чак

се у селу Липовац производња и повећава. Имамо нових винограда који се третирају органски, значи воде се као органски виногради и, верујте, ту се производи квалитетно органско

вино – каже Милица Миловановић, саветник у Канцеларији за пољопривреду општине Ражањ.

У организацији Удружења воћара и виноградара Ражањ организована је прослава Светог Трифуна, слава виноградара. У цркви Светог Илије у Ражњу обављено је сечење славског колача, чији је домаћин био Славиша Гагић. Затим је обележа-

вање виноградарског празника настављено резањем лозе у винограду Саше Гагића из села Маћере. На крају, виноградари и њихови гости, како налаже традиција, окупили су се на свечаном ручком, пожелевши једни другима берићетну и здраву годину.

С. Ж.

ГОДИШЊИЦА ПРОБОЈА У ЛОГОРУ „ЦРВЕНИ КРСТ“

ПРИСУСТВОВАЛА И ДЕЛЕГАЦИЈА АЛЕКСИНЦА

У нишком Логору „Црвени крст“ је 12. фебруара, обележена 83. годишњица од пробоја овог логора. Тог фебруарског дана 1942. године, 147 логораша, под вођством Бранка Бјеговића, одлучило је да изврши пробој и покуша бекство ка слободи. Од тог броја, 105 је успело да достигне слободу, док је 42 погинуло, остајући на жицама логора, односно убијено током пробоја.

Обележавању 83. годишњице од пробоја полагањем венаца, опелом и молитвом рабина присуствовала је и делегација општине Алексинац коју су чинили представници локалне самоуправе и Удружења бораца НОБ-а.

Треба рећи да је кроз логор на Црвеном крсту прошло преко 30 хиљада људи и од тога 10 хиљада их је завршило стрељано на Бубњу. Комплекс некадашњег концентрационог логора „Црвени крст“ данас је Меморијални комплекс „12. фебруар“, а од 1979. године и споменик културе од изузетног значаја.

УЗ ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ГОДИШЊИЦЕ ПОГИБИЈЕ ОЗРЕНСКИХ ПАРТИЗАНА

ПОТОМАК ПОСЛАО ПОРУКУ ЗА ПОШТОВАЊЕ

Полагањем цвећа код споменика у Суботинцу и спомен-костурнице испред Основне школе „Љупче Николић“ у Алексинцу трећег фебруара је обележена 82. годишњица погибиие алексиначке групе Озренско-паризанског одреда у Суботинцу. Цвеће је положила делегација Општине Алексинац коју су чинили Милош Милошевић, заменик председника општине, Маријана Радивојевић, заменица председника Скупштине општине и Данијела Павловић, секретар СО Алексинац.

Цвеће на спомен костурницу положили су и представници Удружења бораца народноослободилачких ратова и Удружења резервних војних старешина. Међу онима који су одали почаст погинулим партизанима Озренског одреда и ове године су били њихови потомци.

Међу њима је био и Миодраг Миловановић, успешан алексиначки привредник, унук Драгчета Миловановића који је за наш медиј казао да њему и породици значи што његов деда није заборављен и да није узалуд дао свој живот, да му је драго што се та сећања негују и нада се да ће и убудуће тако бити.

Нашег саговорника смо подсетили да је било време када су се доводила у питање патриотска и револуционарна опредељења погинулих озренских партизана.

– Тешко сам то преживљавао, али ја знам да је мој деда чист у души. Он потиче из богате сељачке породице и њега су идеали натерали да крене овим путем, тако је и изгубио живот. Његов отац је

обешен, имовина поплаћена, притом није имао никакве личне користи. Њему лично би можда много било боље да није кренуо овим путем, да је преспавао рат и да није гинуо за своје идеале и идеје – каже Миловановић, свестан дедове жртве.

И поред тога овај Алексинчанин није оптерећен идеолошким мржњом и каже да искуство из прошлости треба да укаже младим генерацијама шта се дешава када дође до неслоге и расцепа међу народом.

– Судбина српског народа је таква, трагична сама по себи, и лично мислим да је једини пут управо овај пут којим сада идемо да се те, да кажем супротстављене стране помире коначно, а да ови млађи имају пример шта се дешава када дође до неслоге и до расцепа и политичког и свакојаквог, где су се породице раслојавале, где су једни ишли на једну, други ишли на другу страну. Лично мислим да то није лоше као један позитиван пример да знамо којим путем више не требамо ићи – каже Миловановић на наше питање о томе шта нас историја учи.

Полагању цвећа на споменик у Суботинцу присуствовао је и тамошњи председник Савета месне заједнице Бојан Јаћимовић.

Н.М.

**НОВОСТИ
ЈУГА**

Редакција:

Јелена Радвановић, Милан Влајић, Срђан Илић, Стефан Живковић, Дијана Боројевић и Ирена Димитријевић (Алексинац и Ражањ) Власта Н. Ценић (Дољевац), Кристијан Ђорђевић (Сокобања).

Адреса редакције:

С. Ковачевића 13; 18213 Гредетин, тел. 063/133-72-00; 060/380-83-44; 018/808-344E-mail: gredetinac@gmail.com
Дизајн и графичка припрема: Иван Петковић,
Штампа: Tradeprint - Ниш

На насловној фотографији:

Александар Тодоровић, виноградар из Липовца код Ражња (фото: лична архива)

Издавач:

„Агро пресс“ д.о.о. - Гредетин

Директор и главни уредник:
Нинослав Милковић

ЗА СРЕТЕЊЕ „ЗЛАТНА МЕДАЉА“ АЛЕКСИНАЧКОМ ПЧЕЛАРУ СЛАВОЉУБУ Б. РАКОЧЕВИЋУ

„КО ЗА ПЧЕЛЕ ЖИВИ ОД ПЧЕЛА ЋЕ И ЖИВЕТИ“

Међу добитницима признања уручених поводом државног празника Сретење је и Алексинчанин Славољуб Б. Ракочевић. Он је на свечаности поводом Дана државности добио Златну медаљу за заслуге, како стоји у образложењу, за изузетан допринос у развоју пчеларства у Републици Србији. Ракочевића је за ово признање предложило неколико пчеларских организација и образовних установа које се баве овом облашћу.

Дугачак је списак Ракочевићевих активности у пчеларству, образовању и музици, које су га канديدовале за добијање Златне медаље. Поред осталог носилац је највећег признања Савеза пчеларских организација Србије „Професор Јован Живановић“, а од пре пет година поседује и Мајсторско писмо, које му доноси звање мајстора пчеларства. Ту је и велики број одржаних предавања и објављених радова, а поседује и огледни пчелињак за едукацију студената.

У разговору за наш медиј Ракочевић каже да за њега добијена Златна медаља значи веома много јер је кроз то признање успео да представи у најбољем светлу општину, себе, покојне родитеље и државу у којој живи. Помало га изненађује велики број Алексинчана, знаних и њему незнаних, који му ових дана честитају на одликовању. То није очекивао, али признаје да се помало надао да неко препозна његов рад.

– Па после 50 скупова на државном међународном нивоу, после ко зна колико објављених радова, у јавним гласилима у „Српском пчелару“, „Београдском пчелару“ и осталим гласилима, надао сам се не толико, али ипак је рад изашао на површину и држава је препознала мој квалитет и на овај начин ме наградила високим признањем – каже наш саговорник.

Ракочевића су предложили, поред осталог, и његове колеге пчелари, што ово признање чини још значајнијим, али и обавезујућим да такво поверење врати кроз рад и афирмацију пчеларства као значајне привредне гране.

– Моја мајка, која више није жива, на почетку њене и моје каријере пчеларске, ја то тада нисам схватио, говорила је једну чувену пчеларску пословицу која каже „Ко за пчеле живи од пчела ће и живети“. Слободно, нећете се покајати, уђите у те воде, биће добро. Желео бих да школе Србије убаце пчеларство као изборни предмет, са неким другим предметима, да се деца одвикну од улице, од мобилних телефона, да се науче правилном конзумирању пчелињих производа и да од пчеле науче много шта – на крају овог кратког разговора поручио је награђени Ракочевић у поруци будућим пчеларима и широј јавности.

Ракочевић је био међу 87 добитника одликовања која су на церемонији у председништву уручена од стране председника Републике Србије Александра Вучића. Иначе, на списку добитника је 101 име појединаца и установа.

Славољуб Б. Ракочевић истиче да није припадник ни једне политичке странке. Да је награда отишла у праве руке може се закључити и на основу већине позитивних коментара на друштвеним мрежама.

Н.М.

ИЗ РАДА КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ

УРУЧЕНЕ НАГРАДЕ НАЈБОЉИМ МЛАДИМ ФОТОГРАФИМА

Победницима Фото конкурса „Децембар у Алексинцу“, који је организовала Канцеларија за младе општине Алексинац крајем прошле године за младе до 30 година старости који се не баве професионално фотографијом, 20. јануара су у кабинету председника Општине Алексинац уручене награде.

Према одлуци комисије која је прегледала пристигле фотографије прво место припало је Огњену Стојадиновићу и он је као награду за своју креативност добио дрон од локалне самоуправе. Другопласирана је фотографија Душана Ђокића и она је награђена блутут звучником, док је треће место припало Данијелу Ђокићу који је за своју фотографију добио бежичне слушалице.

Иначе, по конкурс је укупно пристигло 25 фотографија и Канцеларија за младе општине Алексинац се захваљује свим учесницима конкурса. Такође, позива све младе да се и даље укључују у рад Канцеларије.

СА НИКИЦОМ ЖИВАНОВИЋЕМ ИЗ АЛЕКСИНАЧКОГ ПРУГОВЦА О ОПСТАНКУ НА СЕЛУ

НЕОПХОДНА ВЕЋА ПОМОЋ ОПШТИНЕ И ДРЖАВЕ

Алексиначка села као и већина руралних средина у Србији су све старија, а та демографска ситуација утиче на драстично смањење пољопривредне производње и све је више празних штала у која су уложена значајна средства, а сада зврје празна.

Један од младића који имају велику жељу да остане на свом газдинству у селу Пруговац, и бави се узгојем крава музара је и Никица Живановић, који је у тој својој жељи напустио фабрички посао у једном нишком предузећу. У тој његовој намери главни изазови су недостатак пијаће воде и лоша комунална инфраструктура која је и до његовог села.

Никица тренутно има седам грла стоке, док је раније имао двадесет. Главни проблем је недостатак воде у локалном водоводу, па за појење стоке мора да користи бунар у дворишту. Током зиме овај начин снабдевања функционише, али лети у бунару нема довољно воде за ову мини фарму. Тада настају Никичине муке, па воду морају довозити цистернама како би могли да наставе са радом. Он додаје да би, када би решили проблем са водом, могли да повећају број стоке са седам на 15 грла. На питање шта би подстало младе да остану на селу рекао је следеће.

– Потребно је да имају неку одскочну даску да би могли да крену са нечим, јер од нуле се тешко креће. Тако треба обезбедити повољне кредите, бесповратна средства за производњу и друге подстицаје за младе који желе да остану на селу и да се баве пољопривредом. Искрено, друштво не помаже таквим младим људима да остану у селу – рекао је за наш портал Никица Живановић.

Никица, двадесетшестогодишњак, у селу је пронашао слободу, које како он каже у граду нема, и да је то главна ствар која га је привукла да остане на имању са својом породицом. Међутим, уколико се поменути проблеми не реше, чак и млади којима је привлачно село мораће отићи у потрагу за бољим животом и обезбеђивањем основних потреба.

– Ако ништа не предузму власти да нам обезбеде те основне потребе, онда ми морамо да идемо негде даље да би могли да живимо нормално као и сви – додао је Никица.

Овај младић из Пруговца је са проблемом водоснабдевања упознавао и алексиначку локалну самоуправу, али за сада нема конкретних акција на решавању тог проблема и то помало омета његове планове за повећање броја грла стоке и колеба његово уверење да треба остати на родном прагу. Остаје нада да ће државне власти имати више разумевања за ситуације попут ове у селу Пруговцу, без обзира колико је то економски исплатљиво, јер очито нама предстоји борба за сваког становника који жели да остане у све запуштенијим селима.

С. Урошевић

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

КЊИЖЕВНИ СУСРЕТИ „ГОРДАНА БРАЈОВИЋ“ У АЛЕКСИНЦУ

НАГРАДА ОДЛАЗИ ПРЕКО ДРИНЕ

Награду „Гордана Брајовић“ за најбољу прошлогодишњу књигу намењену деци и младима једногласном одлуком жирија добила је Јелена Калајија за књигу „Спајалица, шест сјемена и перо“ у издању ЈП „Завод за уџбенике и наставна средства“ Источно Ново Сарајево.

На 28. литерарном конкурс који чува успомену на песникињу и легендарног репортера „Вечерњих новости“ Гордану Брајовић, ово дело је одабрано међу 60 пријављених наслова, што је двоструко више него лани. Жири у коме су били проф. др Кристина Митић, проф. др Милутин Ђуричковић и прошлогодишњи лауреат Бранко Стевановић, у ужи избор издвојио је још пет наслова, а то су: „Сара и сподобе из дечје собе“ Зорана Пеневског,

„Ћутибајка“ Ћутимира Ћутомановића Ћутегорца, „Веверпук“ Милоша Михаиловића, „Маштолов у пет слика“ Елизабете Георгиев и „Лана и коприваста дружина“ Соње Ђорђевић.

Признање ће Јелени Калајији бити уручено на пролеће, на Фестивалу књижевног стваралаштва за децу и младе „Гордана Брајовић“ у Алексинцу, када ће бити додељене награде и за дечје радове.

На 28. конкурс пристигло је 355 ђачких радова и 13 школских часописа из свих делова Србије, региона и дијаспоре, а имена добитника налазе се на званичном сајту организатора манифестације Центра за културу и уметност Алексинац. Покровитељ овог Фестивала је Општина Алексинац.

М.В.

ПРОТА ДИМИТРИЈЕВИЋ, ХРАБАР И МУДАР И КАДА СУ ДРУГИ БИЛИ КОЛЕБЉИВИ

ПОУКЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ КОЈЕ НАС И ДАНАС УПОЗОРАВАЈУ

Говорећи на „Протиној беседи“, манифестацији која се у Алексинцу јануара одржава у част некадашњег нашег суграђанина упокојеног Стевана Димитријевића, професор др Драгиша Бојовић са Филозофског факултета у Нишу је, у жељи да покаже сву величину овог Алексинчанина, испричао и судбину још једног интелектуалца – Григорија Божовића, чије се име често помиње када се говори о Косову и Метохији.

И један и други су завршили духовне школе у Русији. Прота Стеван Димитријевић је негде 1898. године завршио Кијевску духовну академију, а Григорије Божовић 1905. Московску духовну академију. Везивала их је и Призренска богословија. Прота је био у два наврата ректор Богословије у Призрену, односно Богословске учитељске школе, први пут 1899. односно од 1911. до 1920. Везивао их је и Свети Сава.

Григорије Божовић је на Московској духовној академији одбранио кандидатску дисертацију „Сава Немањић, први архиепископ и просветитељ српски“. Та дисертација је дуго била у рукопису и тек је недавно објављена. Негде 1926. прота Стеван Димитријевић објавио је такође књигу о Светом Сави у еписком предању, о оном што је Свети Сава у фолклористици.

Путеви протџе Стеве и Григорија Божовића се такође укрштају. На неки начин, као ректор Призренске богословије од 1911. године, он се ставио у службу заштите професора те Богословије Григорија Божовића, јер је једно време 1910. године Божовић био заступник претходног ректора. У Богословији је дошло до побу-

не ђака из Босне и Херцеговине, нашта је Божовић реаговао врло оштро и онда је био укорен и финансијски кажњен.

– Прота Стеван Димитријевић је учинио све, на један невероватан дипломатски начин, да Григорије Божовић не буде кажњен и да остане професор у Призрену, јер је Божовић хтео да да

оставку на место професора у Богословији. И том приликом, прота Стеван Димитријевић, ректор Призренске богословије, даје један невероватно пластичан портрет Григорија Божовића, говорећи о њему овако: „Свуда је искрено служио и радио у духу државне идеје Србије, дангубећи често од правих својих послова, те је у томе пропустио у своје време положивши професорски испит и сада се пати као мало ко, оптерећен породицом, а са малом платом он грца у немаштини и ако му се не помогне, доћи ће у безизлазан положај. Штета би била оставити га да у беди убија таленат и енергију своју која би се и даље корисно могла утрошити на послове опште службе.“ – навео је поред осталог овај универзитетски професор.

Колико год се прота трудио да заштити Божовића, ипак је морао да га отпусти из службе као професора Призренске богословије. Било је то 1913. године, када је Божовић жестоко реаговао на један тадашњи текст министра просвете, и на краљеву акламацију поводом ослобођења Косова, зато што ни једном речју није поменут допринос косовских Срба ослобођењу Косова и Метохије. Реаговало је Министарство тада и тражило од протџе Стевана Димитријевића да отпусти Григорија Божовића.

Прота Стеван Димитријевић саженом и ђерком

ДИМИТРИЈЕВИЋ УЧИТЕЉ ПЕТ ПАТРИЈАРХА

Владика Николај Велимировић назвао га је Анђеом Божијим за јужну Србију, а многи његови савременици дивили су му се и уживали у његовим беседама. Нажалост, потомци су га једно време заборавили. Име Проте Стевана Димитријевића дуго није спомињано, чак ни у његовом Алексинцу, где је рођен 1866. године. Тек у лето, 2001. када је по жељи патријарха Павла, једног од Протиних ученика, баш у сали Патријаршије промовисана прва објављена биографија Проте Стевана Димитријевића, коју је потписала Зорица Пелеш из Београда, име овог великог патриоте и верника, поново је оживело у народу.

Прота Димитријевић је био професор петорици српских патријарха и двојици светитеља. Световне и духовне мудрости од њега су сазнавали поглавари Српске православне цркве — патријарси Варнава, Гаврило, Герман и Павле, а Иринеју је био председник испитне комисије на матури у Призренској богословији. Учио је и двојицу светитеља — Николаја Велимировића и Јована Шангајског.

Мали је број Алексинчана који зна да се на Старом гробљу налази црква Светих архистратига Михаила и Гаврила, задужбина Проте Стевана Димитријевића, који је ту и сахрањен у породичној гробници. Фреске су осликали чувени руски сликари, чија дела красе Бели двор на Дедињу и Краљеву цркву на Опленцу.

Пре петнаестак година по Стевану Димитријевићу названа је Техничка школа у Алексинцу која се једним делом налази на његовом имању, а и једна алексиначка улица понела је име овог великог човека, чија су добра дела утиснута у историју човечанства.

— Без обзира на то, после је Божовић направио, могао бих рећи, добру каријеру као посланик у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, односно Краљевини Југославије, па као репортер „Политике“, али је непрестано постојао тај менторски однос проте Стевана Димитријевића према њему.

Прота Стеван Димитријевић ће често бити у позицији да се бори да Божовић има нека примања која су му била неопходна да би прехранио своју породицу у Призрену.

— И ово је веома важно. Прота Стеван Димитријевић је негде на почетку 1945. после стрељања Божовића као народног непријатеља, тако су то квалификовали комунисти, одржао помен Григорију Божовићу у просторијама Друштва „Свети Сава“. Неко га је пријавио комунистичким властима и он је морао да иде на суд, али је, на срећу, платио само новчану казну. Дакле, једини помен Божовићу, који је тада стрељан, одржао је некадашњи ректор прота Стеван Димитријевић — наглаша др Бојовић.

Божовића за овај град, за Алексинац, везује још нешто. Он је био у нашем граду 1908. године кум на венчању чувеном војводи Кости Миловановићу Пећанцу, који се оженио Алексинчанком Софијом Милосављевић.

— Постоје, наравно, сведочанства о томе. И у многим путописима Божовић је често помињао свог кума Косту Пећанца, истицао његове заслуге и оставио, то је за историчаре веома важно, врло занимљиво сведочанство о Пећанчевом стрицу из Дечана, који се поарнаутио по надимку Мухамед из Дечана, коме је синовац Коста опростио живот када је ослобађао Дечане 1912/13. године — то је још једна занимљивост коју смо могли да чујемо од овог професора на „Протиној беседи“.

Из богатог и трагичног живота Григорија Божовића издвајамо још једно запажање професора др Бојовића, уводничара на скупу у Алексинцу.

— Занимљиво је и то да је и стрељан између 1. и 2. јануара 1945. године, значи, уочи Св. Игњатија Богоносца. Зашто је стрељан — не треба посебно ни образлагати. Био је припадник Националног четничког покрета у Пљевљима, односно Одбора, а занимљиво је да су тај Одбор у Пљевљима равноправно чинили и Срби и Муслимани. Задатак тог Одбора је био да спречи међусобно убијање Срба и Муслимана. Међутим, шта није могао да спречи? Међусобно убијање Срба и Срба!

Григорије је био сведок томе како су многи свештеници уместо крста ставили петокраку на своје капе. Међу њима и Евстахије Караматијевић, отац чувеног сликара Ива Караматијевића.

— Григорије је био сведок како су бивше комите, идући за својим синовима комунистима, оставили оне идеале из Првог светског рата. Међу њима и Сретен Вукосављевић, велики пријатељ Григорија Божовића. Божовић у Пљевљима износи још једно сведочанство о томе ко је најзаслужнији што је свирепо убијен архимандрит Серафим Џарић. Најзаслужнији је био извесни Маловић, који ће касније 1945. бити истражни на суђењу Драже Михајловића, а иначе син Маловића, великог ктитора манастира — ређа овај професор податке који говоре о нашој трагичној подели и у том периоду.

Он констатује да се из ових неколико реченица види један невероватан парадокс: на једној страни су били они који су држали до православне вере, до националних осећања између два рата, а на другој страни имамо невероватну појаву да су синови оних који су били монархисти, па и клирици, масовно одлазили у комунисте.

Стиче се утисак да причу о нашем менталитету и нашим искушењима можемо да сместимо у било које раздобље наше историје. Да ли смо нешто научили из искустава у прошлости, тешко. Али пошто је вече било посвећено нашем проти Стевану Димитријевићу, који је задужио генерације Алексинчана, треба рећи да се његова људска величина, брига за народ и државу, као и интелектуална громада види и кроз причу и судбину других великана.

Проти се град и одужио и није. Постоји манифестација, мурал, улица, његова задужбина, али је горак укус да на „Протиној беседи“ скоро није био ни један свештеник, мали број просветних радника, иако је он део свог имања поконио једној алексиначкој школи, а о политичарима из било које групације сувишно је говорити. Сви наведени вероватно су тих дана имали преча посла од давања почаста Проти.

Медијски садржаји објављени у оквиру додатка „Без школе и ђака, нема опстанка села“, суфинансирани су из Буџета општине Алексинац. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

СТАГНАЦИЈА МЛЕЧНОГ ГОВЕДАРСТВА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ

НЕКАДА ДУПЛО ВИШЕ ГРЛА ОД НИША

Сточарство, пре свега говедарство, пре неколико деценија у општини Алексинац је било веома развијено и предњачило је по масовности и квалитету грла у региону, па и шире. Сада је оно само бледа слика некадашњег сјаја, мада, иако је у стагнацији, ипак преостали сточари чине велике напоре како би производњу млека и меса задржали на неком пристојном нивоу.

Колико се ситуација променила само у последњих двадесет година указују подаци које нам је изнео један од водећих одгајивач музних крава и дугогодишњи председник локалног удружења сточара Срба Трифуновић из Лужана.

– Мислим да смо 2010. имали између 8000 и 8500 музних грла. Тада је град Ниш са

– Тако да укупно гледано, значи моја је нека процена, да број крупне стоке на територији општине Алексинац стагнира, или је евентуално у неком благом, благом паду – каже наш саговорник и додаје да млади људи проширујући своја газдинства једноставно уводе неку другу сточарску производњу која им се више исплати од млечног говедарства.

Трифуновић сматра да је стање у сточарству жалосно, јер је све мање стоке, мали произвођачи уништавају, или распродају своја грла, док крупни и даље некако опстају.

– Ови мањи су угрожени, не могу да издрже конкуренцију, немају субвенције, немају ту цену млека као већи, тако да немају рентабилност да држе говеда. Ми већи произвођачи се још боримо. Докле, видећемо. Ја исто морам да смањим производњу, здравствено више не могу да издржим – износи нам овај сточар своја размишљања.

Трифуновић се жали да више нема ко да купи стоку и каже да је прошле године продао само три јунице, а годинама је продавао од десет до 15 грла. Жалосно је, како каже да ће ове године бити приморан да распродаје грла кланици да би смањено стоку.

ПОГУБАН НЕПОТРЕБАН УВОЗ

Тако отприлике стоје ствари млечног говедарства гледано из угла ове двојице наших саговорника у чију компетентност не треба сумњати. Да је тешко нема сумње, али ипак јавност и надлежност на свим нивоима једне заједнице од власти па до по-

пет општина имао 4000 грла, а ми, једна општина имали смо много више од њих. После тога смо почели да стагнирамо. Мали произвођачи који су имали једну до три краве су распродали, тако сматрам да је број грла сада преполовљен – каже овај искусни сточар.

Сличног је мишљења и доктор ветерине Саша Јонић који је скоро сав свој радни век провео пружајући услуга произвођачима млека који у свом стаду имају до десет музара.

– Поређење са неким прошлим временима никако не иде у прилог садашњости, јер добар део одгајивача који су се бавили сточарством једноставно су природно изумрли, или толико остарели да више не могу да се баве тиме. Млади људи који су остали на селу већином се баве, раде на имањима које су наследили од родитеља и то добар део њих је донекле унапредио и проширио и бави се неким интервизирањем сточне производње – описује овај ветеринар тренутно стање у алексиначком сточарству.

ПРОБЛЕМ СТАРАЧКА ДОМАЋИНСТВА

Јонић нам углавном прича о производњи млека која и има неку будућност и која, може да се каже, да ће да одржи неко квантитативно сточарство у нашој општини, али нас и упозорава да је велики проблем са старачким домаћинствима која једноставно пропадају.

трошача, макар и притиском на млекаре, треба да учине све како би наше становништво имало своју локалну храну, а земља прехранбену безбедност.

За сточара Трифуновића нема опоравка за сточарство докле год увозимо храну, докле год увозимо млеко и млечне производе, јер наши сточари немају субвенције и премије које имају у иностранству и не могу да буду конкурентни са њима. И многи актуелни одгајивачи млечних крава би се у потпуности сложили са колегом Трифуновићем, али стечену оданост према овој производњи не напуштају и поред свих проблема.

Ветеринар Јонић сарађује са сточарима у скоро свих седамдесетак села у општини Алексинац и каже нам да има, на пример као што је у Гредетину, неколико фарми где може да се каже где су синови наследили од очеве већ ухотан посао и то иде како треба.

– У Каменици могу да кажем пример Младена Кристића, инжењера пољопривреде који има изузетно квалитетну, не толико бројну фарму, са око десетак говеда која дају високу производњу, здравствено су јако способна и изузетно лепо чувана. И занимљива је ствар Младенови синови по завршетку средње школе хоће да се баве интензивним сточарством на имању свога оца што је стварно редак пример не само код нас у општини него у целој Србији, да се нађе тако да млади људи знају шта хоће унапред – износи само неке податке наш саговорник који указују да на овим просторима није у потпуности угашено сточарство.

По мишљењу овог нашег саговорника тренутно друштво мало шта може да уради позитивно, јер је пољопривреда већ дебело скрајнута, уопште није у неком примарном делу интересовања саме државе.

– То је некако оно нужно зло и мислим да се садашња, а не само садашња него и претходне власти, једноставно тако односе према пољопривреди. У националном интересу је да се види да ли та грана има неког смисла, да ли треба да се улаже у њу, или као на пример у Словенији, када су улазили у Европску Унију они су једноставно проценили шта им је најкорисније да ураде. Словенија је имала своје традиционално сточарске крајеве, тамо крашки део према Италији и тако даље, али и ту је било екстензивно ниско исплативо сточарство, мала пољопривредна газдинства која су једва и сама себе издржавала. Словенија је то пресекла, једноставно је тим људима дала пензије и да се више и не баве тиме, јер једноставно од тога није била никаква вајда – каже др Јонић и наводи да су држава и Европска Унија дали јаке подстицаје, што је како и сам признаје била добра ствар, иако није баш велики поборних ЕУ.

ИСКУСТВО ИЗ СЛОВЕНИЈЕ

Он још и каже да то зна директно из прве руке у Словенији, да су пољопривредници добили јаке подстицаје за оснивање мини фарми и за оснивање још неких делатности које могу да прате производњу, а то је пре свега сеоски туризам.

Др Саша Јонић

– На примеру једног човека који је моје годиште, сада има шездесетак година, он је укупно узео негде око три милиона евра кредита уопште. Око 900.000 евра или можда цео милион је добио бесповратна средства од Европске Уније. Он је проширио своју фарму на стотинак говеда, сво млеко које произведе он је прерађивао у својој мини сирари коју је направио и где је запослио своје две ћерке, као технологе. Син његов је остао са оцем да раде фарму, а мајка је водила сеоски туризам, односно направили су кућу, нову са неколико апартмана, са спа центром и тако даље. И то све када се заокружи једноставно они имају толико добар посао да су у року, тих неких 2 милиона евра отприлике, вратили за седам до осам година пословања. Е то је по мени успешно пословање са размишљањем и мало среће нормално – пренео нам је наш саговорник једно позитивно искуство из ове државе, некадашње републике јединствене државне заједнице.

Јонић је свесан да од сваког бизниса, без обзира колико се много ради, не може да се очекује да он одмах буде исплатљив. По њему упорност са укључивањем памети и уз помоћ која је ето дошла са стране, могућности повољних кредита и тако даље, довели су до тога да једноставно цела породица остане на селу и сви да имају свој посао и то су сада имућни људи, да се не лажемо.

Сигурно да оваква прича не може да се у потпуности пренесе на српско село, али сигурно да српско друштво може и треба да уложи напор и створи свој аутентични, прилагођени модел нашим условима који би нам помогао да сачувамо рурални део Србије од економског и демографског пропадања. То је у националном интересу свих нас. И време је да са приче пређемо на дело, ако себе сматрамо одговорним особама.

Н.М.

Република Србија
Министарство
информисања и
телекомуникација

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ТОДОРОВИЋИ ПРАВЕ ПРЕПОЗНАТЉИВО ВИНО, ЧУВАЈУЋИ ЗЕМЉИШТЕ

Винарија „Александар Тодоровић“ из Липовца код Ражња пионијер је, не само у овом крају већ и шире, у органској производњи грожђа. На овај корак породица Тодоровић се одлучила када је оснивач винарије Славиша одлучио да вођење послова препусти свом наследнику Александру, који је тада увелико на Пољопривредном факултету у Земуну изучавао вештине производње у воћарству. На озбиљан начин са органском производњом почело се 2018, када Тодоровић јуниор преузима посао у своје руке и креће са сертификацијом за органску производњу и 2024. године винарија добија званични сертификат за прву бербу што се тиче винограда.

Александар не планира да ту стане и следећи корак јесте Демерт сертификат, који је више популаран у Европи и код нас тек треба да дође, и мисли да ће његова винарија бити друга у Србији која ће остварити овај циљ.

– Демерт је неки виши ниво органске производње где се спаја све у једном, органска производња у винограду и неки природни принципи производње вина у подруму. Морам да кажем да ми то и дан-данас радимо, али још увек немамо тај сертификат. Мислим да нећемо имати проблем да га добијемо, као што је био случај и са органском производњом винове лозе односно грожђа – каже Александар.

Наш саговорник нам објашњава да, нажалост, каскамо за светом, али имамо и неки вид среће што наше земљиште у Србији конкретно није загађено. То је по њему и наша неископшана прилика, наводећи случај из Војводине.

–Знам ситуацију да Италијани долазе код нас, гаје, купују земљиште, односно узимају закуп и саде јагуду и пласирају у свет, пошто истраживања показују да земљиште није загађено – наглашава наш саговорник.

Тодоровићи тренутно имају три хектара под вином лозом и овог пролећа засадиће још два хектара. Крајњи циљ им је да њихови виноградни буду на површини до осам хектара. Како нам каже Александар, фокус њихове производње је увек био квалитет а не квантитет. У органској производњи су приноси нешто нижи: 1,5 по чокоту, али се добија квалитетнији крајњи производ, у овом случају вино.

Тренутна производња Винарије „Тодоровић“ је између 12 и 14 хиљада боца по години, а кад ови млади виноградни стигну на род, биће негде око 20 хиљада боца. Циљ је достићи производњу до 30.000 боца.

–То је нека производња која има смисла да се ради и која опстаје. Одржив је квалитет, могуће је да се контролише сваке године вино, односно виноград. Мислим да сва нека производња преко 10 хектара није одржива, зато што не можете да одржите контролу над целим процесом. Мањак је и радне снаге код нас, нажалост људи се стиде да раде на земљишту, што мени уопште није стидно. Битно је радити поштено и искрено, а не чиме се бавите – поручује овај млади факултетски образовани виноградар.

Александар истиче да су винарија и газдинство које за сада, хвала богу, опстаје, тако што посади једне године одређен број чокота, па онда пласира производе за три- четири године и онда полако улаже сопствена средства за проширење. Нису се нешто много ослањали на државу, узели су само за подизање вишегодишњих засада, конкретно искористили су и за набавку дела механизације. Опрему су куповали својим новцем, водећи се породичном пословном логиком, како стари кажу: „у се и у своје кљусе“.

–Наша филозофија јесте да идемо корак по корак из сопствених средстава, мало по мало и ето, могу да се похвалим тиме да смо проширили капацитете, што се тиче подрумског простора. Ове године, такође, радимо нов подрум који ће бити неких 140 квадрата, где можемо да сместимо све будуће капацитете. Мало по мало, али сигурно напредујемо – открива нам млађи Тодоровић делове планираних активности на ширењу винарије.

Када говори о будућем виногорју, Александар каже да је он на лепом месту и перспективном за сеоски туризам и мисли да ће ту нека прича заживети што се тиче једног малог ресторана за дегустације.

– Мени су циљ, када сам малопре поменуо Демерт, неке животиње у винограду, као што су патуљасте овце и на тај начин имате ђубрење винограда и имате природну елиминацију траве. То је неки ланац који се повезује и биоодржив је – наговештава наш саговорник још једну новину на овим просторима.

Тодоровићи, као што кажу, иду корак по корак, и за сада су ти кораци сигурни. Нема разлога да овог пута сумњамо у реализацију неких од Александрових идеја. Само део њих нека заживи и то ће у нашим условима да буде крупан корак у правцу одрживе органске производње.

Н. Миљковић

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ВИНАРИЈА „АЛЕКСАНДАР ТОДОРОВИЋ“ НА САЈМУ ОРГАНСКИХ ПРОИЗВОДА

ВИНА СТИГЛА И ДО АМЕРИКЕ

Органска вина из Винарије „Александар Тодоровић“ су нашла пут до америчког тржишта, захваљујући једном дистрибутеру који их пласира на територији државе Масачусетс, конкретно града Бостона. Власник липовачке винарије Александар Тодоровић је имао једну турнеју када је гостовао у Америци на једном од већих сајмова природних, односно органских произвођача вина из света. Манифестација се зове „Карактер“ и Тодоровић је је имао привилегију да буде излагач из Србије.

– Ми смо имали срећу да наше трошкове делимо са нашом дистрибутерком; када се узме у обзир пут, смештај, све је играчка која није уопште јефтина, али надам се да ће једног дана да се исплати. Конкретно, ми сад имамо ситуацију да можда више од 50 одсто укупне наше производње иде на америчко тржиште. Дистрибутерка је игром случаја била туристички у Србији, где је пробала наше вино у једном бару у Београду, то се њој свидело — објашњава наш саговорник како је дошло до сарадње са америчким партнером, односно власником дистрибутивне куће.

Александар је био започео преговарао са неким другим људима из Америке, желећи да испоштује оне који су се први јавили; међутим, игром случаја, садашња пословна сарадница је то на неки начин еуфорично изгурала и она је данас званични дистрибутер вина из Липовца.

– Потписали смо и уговор који гласи да у наредних пет година амерички партнер откупи одређене дефинисане количине. Ми смо, на неки начин, везани тим уговором да једини дистрибутер нам на целој територији америчких држава буде она. Тренутни проблем код нас јесу количине. За њихово тржиште производимо вина искључиво из наших засада са органски сертификованим грођем, које је по европским стандардима, односно америчким – каже млађи Тодоровић.

Како нам објашњава овај млади винар, прича је веома једноставна. Када стигне роба, у Америци се ураде анализе производа и, ако прође по њиховим стандардима, пласира се на тржиште, у супротном буде враћен.

Н. М.

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ДОК ЧЕКАЈУ ИЗМЕНЕ ЗАКОНА И БЕНЕФИТЕ

БОРЦИ СОКОБАЊЕ ДОБИЛИ БОРАЧКЕ СПОМЕНИЦЕ

Борцима и боркињама, који су учествовали у ратовима деведесетих година, са подручја Сокобање, 11. фебруара су уручене Борачке споменице. Признања су добили и потомци страдалих бораца, као спомен на жртву својих најмилијих. Око седамдесет Борачких споменица уручио је државни секретар Министарства за рад, запошљавање, борачка и со-

цијална питања Миле Росић, поручивши да свака споменица носи нечије име, нечију судбину и нечији део живота који је заувек промењен.

– Ове споменице нису само признања. Оне су завет да нећемо заборавити оне којих више нема, оне су знак захвалности онима који су стали, који су остали, и опомена свима нама да слобода

никада није дошла сама од себе. Док их уручујемо, желим да поручим свима вама да нисте заборављени. Држава памти, народ памти, Сокобања памти – поручио је државни секретар.

Један од бораца, коме је на свечаности уручено признање је Дејан Станисављевић који је 1999. године, за време НАТО бомбардовања био у 23. Пешадијској бригади Књажевац.

– Мени Споменица много значи, као и свима нама. Мислим да је добро то што су се сетили и нас, учесника ратова – рекао је Станисављевић.

Росић је додао да је ресорно Министарство покренуло иницијативу да се изради апликација кроз коју ће борци моћи да остваре одређене бенефите. Да би се то реализовало, морао би да се укључи и приватни сектор, а борци, да би остварили права, мораће да буду регистровани, односно да имају борачке легитимације.

СОКОБАЊА ОБЕЛЕЖАВА
ЗНАЧАЈНЕ ДАТУМЕ

ВАЖНЕ ПОРУКЕ ЗА ПОТОМКЕ

Милошем Обреновићем, Димитријем Давидовићем издало је и усвојило у Крагујевцу први српски устав, у то време веома напредан, правнички лепо одрађен, али судбина му је била само месец дана. Није могла једна Србија, таква никаква, да има нешто напредније од Француске, која је пре тога извојевала у Француској револуцији нешто што се тиче такође слобода, али и да Срби имају напреднији устав од Белгије, од Швајцарске, од Руса, од Аустроугарске и он је после месец дана пао – навео је Јовановић.

Сокобањци су истог дана, у недељу, 16. фебруара, поред Сретења обележили и годишњицу погибје народног хероја Алексе Маркишића, припадника Озренског партизанског одреда. Цвеће на Споменик палим јунацима 1912-1918 и на спомен-бисту Алексе Маркишића положили су представници СУБНОР-а, локалне самоуправе, ОРВС-а и Социјалистичке партије.

Јовановић је додао да СУБНОР инсистира на обележавању и подсећању на ове историјске датуме, не само због предака, већ још више због потомака којима земљу треба да предамо у много бољем светлу од оне коју смо наследили.

Ј.Ј. К.Ћ.

Као што се на Сретење човек сусрео са Богом, тако су се Срби предвођени Карађорђејем, тлачени 500 година под Турцима, сусрели са слободом, порука је са обележавања Дана државности у општини Сокобања. Тада су Срби, како је истакао председник СУБНОР-а Сокобања др Славољуб Јовановић, извојевали слободу у београдском пашалуку и то је почетак наше српске државе након Турака. Он је истакао и важност Сретења као верског празника, јер су, како је рекао, Срби верујући народ.

И након тога, важне странице српске историје исписиване су на Сретење.

– Тридесет година и нешто касније на тај исти дан напредно људско биће, коме се често спочитава нешто друго, предвођено

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ У ПРОИЗВОДЊИ ХРАНЕ ИЗ „КРАЈИНСКЕ МАТИЦЕ“

ПЧЕЛАРИ ЗАШТИТИЛИ РТАЊСКИ МЕД

Ознака географског порекла коју је добио ртањски мед донела је вишеструку корист. Порасла је потражња, већа је заштита мањих произвођача од фалсификата, а и нешто већа цена меда донела је пчеларима бољи економски добитак. Са друге стране потрошачи могу бити сигурни да су купили ливадски мед који се производи на географском подручју општина Сокобања и Бољевац и да је рађен по одређеној процедури која гарантује квалитет.

На територији општине Сокобања тренутно је 20 сертификованих произвођача Ртањског меда, а чак 15-оро њих чланови су Удружења пчелара „Крајинска матица“. Чланови овог удружења су на годишњој скупштини, поред осталог, разговарали и о брендирању ртањског меда и могућностима да се још пчелара укључи у ову производњу. О томе је говорио Славиша Крстић, председник ЛАГ (Локалне акционе групе) Ртањ. Како је истакао пчелари заинтересовани за производњу Ртањског меда имају рок да се пријаве до 1. априла.

– Процедура није компликована, то је само један образац пријаве који могу да преузму или у Удружењу 'Крајинска Матица' или у Канцеларији за пољопривреду или директно путем контактирања ЛАГ-а Ртањ. На тај начин се пријављују за про-

елaborатом ртањски мед. Самим тим две општине, Бољевац и Сокобања су од самог почетка помогле прво заштиту ознаке географског порекла, а сад и сертификацију 2023, 2024. и надамо се и ове 2025. године – наводи Славиша Крстић.

Поред помоћи две општине, Крстић истиче и подршку Министарства пољопривреде, које је помогло промовисање Ртањског меда на сајмовима.

Добар наговештај по питању производње ртањског меда јесте да има још заинтересованих произвођача што се потврдило и на редовној годишњој скупштини Удружења „Крајинска матица“, којој је присуствовало 50 пчелара. Ту је било речи и о прошлогодишњем успеху по питању брендирања Ртањског меда, а Саша Радивојевић, председник овог пчеларског удружења, каже да су веома поносни на резултате. Поносни су, додаје, и на то што је у удружењу све више жена.

– У чланству имамо велику присутност жена пчелара што нам је веома драго. Пчеларско удружење 'Крајинска Матица' постоји од 2017. године. Броји 78 чланова, од тога 15 пчеларки, које су изузетно активне – истиче Радивојевић и додаје да их поносним чини и то што чланови удружења често донирају мед у хуманитарне сврхе.

К.Б. у.Ј.

SERTIFIKAT
o usklađenosti proizvoda

RTANJSKI MED

Oznaka geografskog porekla

Podnosilac zahteva:	Lokalna akciona grupa Rtanj
Adresa:	Alekse Markišića 173, 18230 Sokobanja
Datum kontrole:	7.9.25.10.2024.
Broj sertifikata:	009/23-GI-01-24
Proizvod:	Med

Na osnovu izvršene kontrole kvaliteta i posebnih svojstava proizvoda kod gore navedenog podnosioca zahteva u skladu sa Zakonom o oznakama geografskog porekla ("Sl. glasnik RS", broj 18/10 i 44/2018) i pratećim pravilnicima, potvrđuje se da je proizvod usklađen sa zahtevima navedenim u Elaboratu o zaštiti geografske oznake rtanjski med od januara 2022. godine.

Organic Control System d.o.o. i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije sklopili su ugovor o međusobnim pravima i obavezama u postupku kontrole kvaliteta i posebnih svojstava poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa oznakama geografskog porekla (Br. 320-00-8679/2016-08).

Sertifikat je važeći samo u originalu. Sve kopije moraju da se obeleže kao takve.

Spisak članova grupe podnosioca zahteva i procenjene količine meda date su u Prilogu I ovog sertifikata.

БОГАТ САДРЖАЈ

Према подацима Завода за интелектуалну својину Србије, „Ртањски мед“ је заштићена географска ознака за вишецветни мед који се производи искључиво на деловима територија општина Сокобања и Бољевац, односно на дефинисаном географском подручју планине Ртањ.

Захваљујући флористичком богатству планине Ртањ на којој се налази 17,55 одсто укупног броја врста и подврста флоре Србије, у Ртањском меду је анализом идентификовано чак 96 типова полена. Такође, у флори планине Ртањ је утврђено 25 ендемичних врста и подврста флоре што представља показатељ изузетне оригиналности географског подручја на којем се производи „Ртањски мед“.

изводњу ртањског меда, а комплетирају документацију после извршеног активног надзорног стања од стране ветеринарске станице и улазе у процес производње. Процес производње је подложен интерним контролама и екстерним, онда иду анализу меда где они добијају потврду о усклађености производа са

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ВУЧИЋ ПОЗДРАВИО СОКОБАЊЦЕ И ПОЗВАО НИКОЛИЋА НА РАЗГОВОР

Сокобања је била један од учесника 46. Међународног сајма туризма у Београду. Туристичку понуду једне од најпосећенијих српских бања представља Туристичка организација, а на отварању Сајма присуствовали су и представници локалне самоуправе предвођени председником Миодрагом Николићем.

Сокобањски штанд обишао је и председник Републике Александар Вучић, који је и званично отворио Београдски сајам туризма, на којем учествује преко 400 излагача из земље и света.

Вучић је пришао да поздрави Сокобањце, међу којима су били и народна посланица Оливера Денић, као и директори неколико со-

кобањских предузећа, а повео се и кратак разговор између два председника. Председник Сокобање Миодраг Николић је, на Вучићеву опаску да би требало појачати туризам у Сокобањи, рекао да би два реномирана хотела много значила сокобањском туризму. „Рећи ћете ми шта је потребно, урадићемо макар један“, одговорио је председник Републике и позвао Николића да му у каснијем разговору изнесе детаље, што се могло чути на снимку националне Пинк-телевизије. У оквиру Сајма премијерно је приказан најновији промо-филм о Сокобањи.

Након Београда, туристичка понуда Сокобање наћи ће се и на сајмовима у Бањалуци, Софији и Нишу.

ЛОКАЛНИ ПРИВРЕДНИК ПОМОГАО СВОЈЕ СЕЛО

РЕНОВИРАНЕ ПРОСТОРИЈЕ ШКОЛЕ У РЕСНИКУ

Ђаци ресничке школе убудуће ће наставу слушати у топлим, лепо уређеним и реновираним учиниоцима. Село скоро и да не памти када су се на школи изводили комплетни радови, као ове зиме, а захвалност томе дугују свом комшији, успешном привреднику, који је обезбедио средства за ову инвестицију. Школу тренутно похађа двадесеторо ђака и један предшколац, а наредне године ће их бити више, са радосћу нам причају мештани и запослени у школи.

– Следеће године треба да пође шест предшколаца, наравно да ћемо те године отворити и вртић у просторији, која сада служи као сала. Тренутно имамо два одељења, први и трећи, други и четврти разред. Раде две учитељице, Марина Радосављевић и Госпођинка Петковић – каже Дарко Павловић, помоћник директора школе.

Он се захвалио власнику „Соко-скеле“ на овој вредној донацији, истичући да она није једина и да је овај привредник раније помагао сеоске објекте, посебно сређивање цркве у Реснику. За уређење школе донирао је око десет хиљада евра.

– Урађено је хобловање паркета, лакирање, кречење зидова, прозори и врата су офарбани, промењен је изглед тоалета. Оно што

се надамо да ћемо завршити, у пролеће када се одлепша време, променићемо олуке, окапнице и средићемо фасаду школе. Имамо још у плану да направимо и једну летњу учионицу, да средимо двориште и ово старо дрвеће које је труло да се посече, да се среди ограда и да се посади ново дрвеће – наводи Павловић.

Однедавно школа има и нови систем грејања који је обезбедила установа из сопствених средстава. Бобан Благојевић, радник школе, са поносом истиче да је нови котао на пелет донео бројне бенефите.

– Много је лакше, мање је прашине и здравље је за околину, без дима, без ичега. Штета је да овакво место буде уништено димом и осталим стварима. Котао сам регулише температуру, деци је топло, чисто – каже нам Бобан, додајући да посао ложаца у овој школи обавља његова жена, док он исти посао ради у школском објекту у Сокобањи.

Последња реконструкција школе у Реснику, удаљеном око четири километра од Сокобање, урађена је 1996. године, средствима америчке фондације СНФ. Прво школско звоно у овом објекту зачуло се далеких осамдесетих година 19. века.

J. J. и К. Ђ.

**ШКОЛСКА ЗГРАДА У ЧИТЛУКУ
ЧУВА УСПОМЕНЕ НА НЕКАДАШЊЕ ДАНЕ**

УЧИОНИЦЕ ПУНЕ ЂАКА, УЧИТЕЉИ „СТРОГИ” И ПОШТОВАНИ

Прашњави орман са књигама, „Сингер” шиваћа машина, стари телефон, једна ручна машиница за шишање и мноштво ђачких радова, међу њима вежбанка са писменим задатком из 1999. године – овакво стање затекли смо у просторијама некадашње основне школе у Читлуку. Ходници празни, ољуштени и испуцали зидови, оштећени каратаван, овако је ова школска зграда, у којој су некада одјекивали школско звоно и дечја граја, дочекала двадесете године 21. века.

Школа у Читлуку, иако више не ради у својој старој згради, има само једно одељење које наставу обавља у Дому културе села. Некада је овде било и више ђака.

Међу ђацима читлучке школе био је Будимир Миловановновић, данас 83-годишњак. Присећа се да је, када је кренуо у школу, у првом разреду било тридесет петоро деце. Сваке наредне јесени школска година почињала је са преко тридесеторо деце. Сећа се и да је тог првог дана у школи као поклон учитељици морао да понесе пиле.

– Мајка је донела то пиле да дам учитељици Мици Тодоровић. Онако згрчен дам јој. Кад је она бацила пиле тамо иза ограда, то је било море, било је преко 50 пилета. То је било ограђено и свако дете које је пошло у школу, морало је да донесе пиле – присећа се Будимир првих школских дана педесетих година прошлог века.

„Учитељи су у то време били „страх и трепет”, каже Будимир. Он и његови школски другари учитељицу су ословљавали са госпођа Мица, а на читанкама су неизоставне биле слике Јосипа Броза Тита и Јосифа Стаљина.

– Још у школу нисам пошао, али се добро сећам 1948. године, када су старије жене морале да иду у школу, на читанкама је била Стаљинова слика. Е, после то се одједаред изгубило – прича нам овај мештанин Читлука.

Играчака није било, а и лопте су биле реткост, тек по нека лоптица с којом су се сви раздрагано играли. Старији су се поштовали и било је незамисливо проћи улицом, а не поздравити пролазника са „добар дан”.

– Нисмо смели да прођемо поред човека да не кажемо добар дан. Иначе, учитељ је ишао и гледао. Не дај Боже да те неко пријави да му ниси рекао 'Добар дан'!.. Не смеш у школу

да отидеш. Морао си пред сваким старијим да скинеш капу – сећа се наш саговорник времена када су се људи међусобно више уважавали и додаје да је данас реткост да дете поздравља старијег човека у пролазу.

– Изгубило се кућно васпитање. Ми смо то из куће понели, а онда су нас и у школи учили – са сетом прича Будимир.

Сећа се и да је прве кашике за кућу купио када је почео да ради у Општинској управи шездесетих година прошлог века, а да су до тада сви јели из једне чиније са једном дрвеном кашиком. Време је било сиромашно, али се сложено живело. Данас Будимир са својом супругом зиме проводи

у Сокобањи, а у Читлук се враћају на пролеће, када крене садња, како би нешто здраве хране произвели за своје потребе. Ово поднебље, удаљено петнаестак километара од Сокобање погодан је, каже, за бављење сточарством, али је велики проблем што су многе куће затворене и што у селу скоро да нема младих.

УМЕТНИЦИ СВОЈИМ УЧИТЕЉИМА

ИЗЛОЖБА ПОСВЕЋЕНА ЈОЦИ, БИБИ И МОМИ

Арт галерији Дома културе у Алексинцу је средином фебруара била место где су се поштоваоци ликовне уметности подсетили на три значајна алексиначка педагога када је у питању ликовна култура и ради се о просветним великанима Јовану Солуновићу, Велибору Ђорђевићу и Момчилу Мирковићу.

На њих су нас подсетили својим радовима њихови некадашњи ученици Павле Паја Насковић, Златко Павловић Кукишанац и Мирослав Миликић, који су лично били присутни, као и дела Небојше Павковића, преузета из породичне збирке. Изложба је приређена као омаж својим учитељима сликања. Пред великим бројем посетилаца изложбу је отворио Златко Павловић, стиховима и речима, а у музичком интермецу учествовао је Милан Петковић.

Изложба посвећена учитељима ликовне културе, као што и њен назив казује, је управо сећање на тројицу ликовних педагога. Јован Солуновић — Јоца (1931–2009) потиче из учитељске породице. По завршетку основне школе и гимназије због тешке материјалне ситуације уместо архитектуре уписује вишу педагошку школу — ликовно образовање са исто-

ријом. Цео свој радни век посветио је ликовној култури и важио је за једног од највећих ликовних педагога. Велибор Ђорђевић — Биба (1926–2000) након завршене основне школе и гимназије у Алексинцу одлази на студије у Београд. Након студија враћа се у Алексинац и креће са радом у настави. Радио је као наставник у Гимназији, учитељској школи, ОШ „Љупче Николић“ и ОШ „Аца Милојевић“, где је радио до пензије. Оставио је дубок траг својим сценографијама за школске представе, а такође је остао упамћен по заштитним знаковима фирми и установа које је створио. Момчило Мирковић — Мома (1926–1988) рођен је у Битољу. Отац му је био официр Југословенске краљевске војске и због тога су се често селили. Његово опредељење од малена била је уметност и није постојала техника у сликарству, вајарству и графици коју он није успешно реализовао. Радио је у основној школи на Алексиначком Руднику и Радничком универзитету. Водио је Алексиначко аматерско позориште и био директор биоскопа. Написао је већи број сценарија за позоришне представе.

Организатор изложбе је Центар за културу и уметност Алексинац, а покровитељ је Општина Алексинац.

С.Ж.

ДОБИТНИЦИ ПРИЗНАЊА
„ЗЛАТНА ПЧЕЛА АЛЕКСИНЦА“ОСНОВАЦ НОВАК И
АПСОЛВЕНТ МИЛАН

Конкурс „Златна пчела Алексинца“ Удружења „Кошница“ је био отворен за децу и младе у две категорије: „Златна пчелица“ за децу до 15 година и „Златна пчела“ за младе од 16 до 30 година. На основу пристиглих пријава комисија, сачињена од чланова овог удружења, одлучила је да ова признања припадну Новак Живковићу и Милану Стефановићу. Награђенима је признања уручила Андреа Котник Драганић, чланица овог удружења.

Признање „Златна пчелица“ отишла је у руке Новака Живковића, ученика трећег разреда Основне школе „Љупче Николић“ у Алексинцу. Новак је марљив ученик, обожава математику и српски језик и успешно учествује на такмичењима. Иако је рано да се определи за даље школовање, има жељу да студира медицину и постане доктор, јер како каже то је хуман и племенит посао, а воли и да помаже људима.

Добитник признања „Златна пчела“ је Милан Стефановић, апсолвент Факултета примењених уметности у Београду и наставник ликовне културе у Основној школи „Вук Караџић“ у Житковцу. Милан се бави сликањем и цртањем, а његов цртеж Новака Ђоковића, награђен је као најбољи рад на Међународном ликовном конкурс у Јапану 2020. године, поводом Летњих олимпијских игара које су одржане у Токију.

Овај конкурс има за циљ да ода признања онима који су својим трудом, талентом и залагањем постигли запажене резултате у различитим областима, а Удружење ће се трудити да и наредне године награди управо такве резултате младих људи.

ВИНОГРАДАРИ У ПОДЈАСТРЕБАЧКИМ СЕЛИМА

ПРОИЗВОДЊА МАЛА, АЛИ СЕ ТРАДИЦИЈА ЧУВА

Већ шест година традиционално се за Светог Трифуна окупља једна група мештана из Великог Дреновца, Грејача, Суповца, Дашнице и још неких подјастребачких села који имају мале винограде, али велику жељу да поштују и наставе традицију својих предака. Тако је било и ове године када су се у цркви Свете Петке у Великом Дреновцу окупили виноградари и њихови гости како би обележили два празника Светог Трифуна и Сретење.

Домаћин славе Драган Јовановић Лера из Грејача, пореклом из Великог Дреновца, се са својом породицом, пријатељима и мештанима ова два насеља потрудио да свечаност буде у духу традиције и на понос свих учесника. Након свечане литургије у цркви, уследила је беседа и благослов свештеника грејачког јереја Новице Илића, а затим и сечење славског колача. Свечани ручак је протекао уз пригодан програм који је присутне подсетио на значај ова два верска, али и грађанска празника које је овај скуп славио. Девојчица Адријана Митровић је одушевила присутне извођењем српских песама, а пуковник жандармерије у пензији Томислав Марковић казивао

прикладну родољубиву поезију. Ништа мање није било интересно и музицирање на хармоници изворних народних тактова београђанина Бранимира Вулића, пореклом из Житковца. Госте је кроз програм водио још један Житковчанин Драган Ристић.

Суботње дешавање у Великом Дреновцу је био други дан виноградарске прославе, јер су овдашњи узгајивачи винове лозе на сам дан Светог Трифуна, у већини случајева уз присуство свештеника, у седам винограда започели резање винове лозе и залили је вином у вери да ће ова година бити родна.

Приликом обележавања празника нису заборављени ни домаћини славе претходних година Душан Илић, Зоран Стојановић, Славољуб Антић и Братислав Митровић. Њима и осталима који су допринели обележавању празника Свети Трифун виноградарима подјастребачког виногорја доделили су захвалницу на којој су стихови посвећени вину „Ја не пијем вино, чуваћу га за спасење. Чуваћу га за весеља, за све дане и благодане. За све свадбе и буклије, за сва кумства и причешћа. Повојница и рођења. За опрости и молитве. За опрости и молитве. За сва наша помирења“.

Н.М.

Република Србија
Министарство
информисања и
телекомуникација

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ОМИЉЕНА И КОРИСНА ЗИМСКА НАМИРНИЦА

КИСЕЛИ КУПУС ДОСТУПАН ЈЕ И БЕЗ КАЦЕ

Кисели купус је омиљени специјалитет када је реч о зимници код Срба. Често можемо у медијима да прочитамо да су још стари Грци и Римљани, у своје време познавали благотворна дејства киселог купуса. Користили су га за лечење чирева желуца, па чак и у третманима куге. Не тако давно једно домаћинство код нас се није могло замислити без каце купуса у подруму или остави.

Данас није тај случај и из различитих разлога све је мање нас који за зиму киселимо купус, али се не одричемо ове намирнице без обзира да ли је наручимо за рестораним столом као сезонску салату или је набављамо на другачији начин. Савремени, убрзани тренд живота често нас упућује да успут или између

два посла свратимо у маркет и купимо жељени производ. Тако је и са киселим купусом кога можемо у неколико алексиначких продавница да купимо по цени од 250 до 350 динара по килограму, зависно који делови главице су спаковани.

За оне којима пак више прија куповина на локалној тржници од произвођача са којим може да се погледа у очи добар избор је алексиначка Зелена пијаца где смо на две тезге затекли понуду домаће зимнице. Цена киселог купуса се кретала око 200 динара за килограм, иста количина паприке туршије се продавала за 250 динара, а у понуди је било и другог поврћа припремљеног у виду традиционалне зимнице.

Једна од продавачица, чија породица има газдинство на коме производи део пољопривредних производа које продаје, каже да је тражња добра и да већ нуди купус из петог бурета. Она каже да је кисели купус са њене тезге укисељен природним путем, само уз помоћ соли и да нису додавани други састојци и препарати за подстицање киселине и одржавања свежине намирница. За то нема разлога, како истиче због поверења купаца, а и чињенице да укисељени купус брзо нађе пут до потрошача након његовог кисељења.

Било да сте присталица комфорне куповине у топлим маркетима уз декларацију на производу шта је све коришћено приликом кисељења купуса или на пијаци од локалног произвођача у кога имате поверења, једно је сигурно – да се ове намирнице у зимском периоду не треба олако одрећи. Могућности постоје да се дође до ње и без да је ујесен киселимо и да нас њен мирис из каце подсећа да је имамо у домаћинству.

Н. Миљковић

Република Србија
Министарство
информисања и
телекомуникација

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства информисања и телекомуникација. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

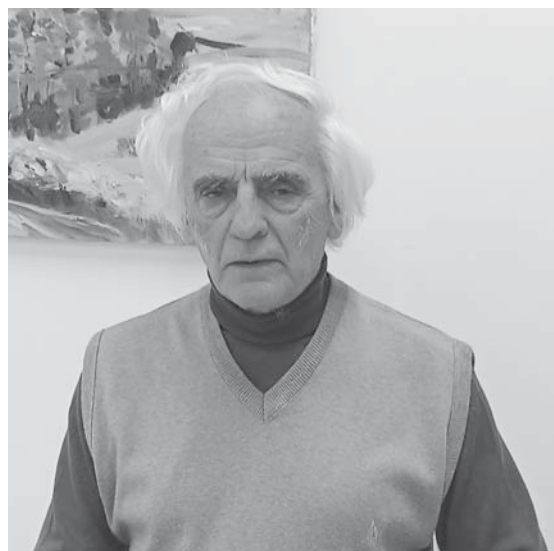
ЈЕСЕН РИБАРСКЕ БАЊЕ

КОЛОНИЈА ПОКРЕНУТА
УЗ ПОМОЋ АЛЕКСИНЧАНА

Једна од културних манифестација са најдужим стажом у Рибарској бањи је тамошња ликовна колонија, која се прошле јесени организовала по 37. пут у својој тридесетпетогодишњој историји постојања. Овај ликовни скуп се углавном одвија у јесен, а било је и неколико случајева када су се ствараоци окупљали у пролеће. У алексиначкој галерији два Центра за културу и уметност почетком фебруара је организована изложба радова насталих на Ликовној колонији „Јесен Рибарске бање '24“.

Осим због уметничких вредности, ова изложба се нашла у Алексинцу и због чињенице да су у њеном настанку значајну улогу имали Алексинчани: академски сликар Павле Насковић, професор на Факултету уметности у Нишу Владимир Јановић и тада професор овдашње Педагошке академије Миловоје Р. Јовановић. Они су, на неки начин, по Насковићевој изјави за наше новине, са тадашњим директором Рехабилитационог центра „Рибарска бања“ Миломиром Миленковићем, иначе ђаком Алексиначке гимназије, били иницијатори поменуте колоније.

— Након 35 година рада у ликовној колонији, у предивним пределима Рибарске бање, настало је сигурно преко пет стотина слика. Рибарска бања сада, у односу на оно време када је почела колонија, много се променила. У холовима и канцеларијама, у свим просторијама, налазе се уметничке слике учесника Ликовне колоније. Пре 35 година у холовима Рибарске бање

биле су само фотографије и неке захвалнице и похвале, а сада је то читава галерија. Рибарска бања има и своју галерију са стално изложеним сликама, где посетиоци могу да виде шта је урађено, колико слика има и да виде неке од сликара које нису могли да виде у свом месту — каже Насковић, уз напомену да су сада услови за рад у бањи изванредни и да је колонија прихваћена.

Наш саговорник још и каже да та сарадња са ликовном колонијом у Рибарској бањи траје и данас, и мисли да је то поука и за наше младе сликаре, наше суграђане, да треба да наставе ту сарадњу и да раде на добробит развоја ликовне културе.

Н. М.

ТАЛЕНАТ И РАД МЛАДЕ АЛЕКСИНЧАНКЕ
ДАЛИ РЕЗУЛТАТЕТРИ ШАХОВСКЕ ТИТУЛЕ
ЗА АНАСТАСИЈУ!

Нови Пазар је од 14. до 17. фебруара био домаћин Омладинског првенства Централне Србије у шаху. Међу 172 такмичара из 30 клубова били су и представници Шаховског клуба „Лав“ из Алексинца.

Као што се очекивало, у пуном сјају заблистала је млада и талентована Анастасија Војиновић, ученица Алексиначке гимназије. Овога пута окитила се чак са три титуле — освојила је прво место у категорији девојчица до 18 година, као и у апсолутној конкуренцији омладинки до 20 година. У седам одиграних партија забележила је шест победа и један реми, и тако завршила турнир без пораза.

У оквиру Омладинског првенства Централне Србије одржано је и такмичење у блиц шаху (убрзани шах), где је Анастасија тријумфовала у конкуренцији омладинки до 20 година. Тиме је објединила три титуле на овом престижном такмичењу.

— Велики таленат и упоран свакодневни рад допринели су да Анастасија потврди своје шаховско знање и освоји троструку круну. Наравно, веома сам задовољан њеним резултатима — изјавио је Ненад Ранђеловић, председник Шаховског клуба „Лав“.

Пред Анастасијом су сада два важна такмичења: најпре ФИДЕ Светско школско првенство у Врњачкој Бањи, које ће се одржати од 19. до 29. марта, а затим Кадетско-омладински фестивал Шаховског савеза Србије од 11. до 19. априла.

С. Илић

У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА

„БРОНЗАНИ ВРАБАЦ” ДОЛЕТЕО У АЛЕКСИНАЦ

Радио Алексинац већ петнаест година емитује свој сигнал у етру. На Светски дан радија, 13. фебруара, на адресу редакције Радио Алексинца је стигла награда од највећег регионалног Удружења радио-станица РАБ Србија, које је ове године обележило и свој 16. рођендан.

град 202, Никола Парун, стручњак у једној београдској маркетиншкој агенцији и Владан Ђурђевић Влајко, један од оснивача и басиста групе Неверне Бебе.

Најзначајнији члан тима који је реализовао идентификациони цингл Радио Алексинца је стални сарадник ове стани-

слушалаца и младих и старијих, а сада смо јачи после овог сусрета у Београду, јер сматрамо да можемо, иако смо једна мала радио станица на југу Србије, да се носимо и са великим кућама које живе на овом медијском простору – казао је Ценић.

Награду је у име РАБ-а уручила председница Маја Раковић која је веома похвално говорила о самом учешћу алексиначке радио станице.

– Мени је драго да смо се баш данас окупили, на ова два рођендана, да доделимо највећа признања која додељује РАБ Србија, а то су признања Врабац и јако ми је драго да је бронзани врабац добио управо Радио Алексинац и то је добио за најбољи радио цингл. Ми смо сви чули тај радио цингл, и он је стварно негде пун оне праве радијске енергије – казала је ова дугогодишња председница овог великог удружења.

Нинослав Миљковић уредник у Радио Алексинцу захвалио се организаторима и жирију што нису имали предрасуде приликом доношења овакве одлуке и вредновали рад тима Радио Алексинца који је једина награђена радио станица, а да није чланица овог удружења које окупља око 170 организација. Он је још и честитао осталим добитницима на тако квалитетним награђеним радовима, међу којима су и познате рекламе рађене у ремираним агенцијама и са великим буџетом, а које смо могли чути скоро на свим радио станицама. По њему то је обавеза више да Радио Алексинац, као претежно информативна станица, у нередном периоду већу пажњу поклони и маркетиншкој продукцији.

С. Ж.

На свечаности одржаној у Београду представницима Радио Алексинца уручена је награда „Бронзани врабац” у конкуренцији најбољих идентификационих цинглова за 2024. годину. Стручни жири који је оцењивао пристигле радове у четири категорије чинили су Олга Кепчија, уредница и водитељка емисија на Радију Бео-

це новинар и песник Власта Н. Ценић, који није скривао задовољство због пристигле награде.

У наше животе ушли су многи медији и компјутери и тиктокови, и фејсбукови али стари добри радио је преживео, и преживеће, баш зато што је он један невидљиви, а тако присутан пријатељ свих кућа, свих

НАКОН ПРОЦЕСА ОЦЕЊИВАЊА

НОВИ СЕРТИФИКАТ ЗА ЗДРАВСТВО У РАЖЊУ

Дом здравља „Др Милорад Михајловић” Ражањ је средином фебруара добио акредитацију на још седам година, што је максимални могући период. Крајем децембра месеца прошле године ова установа је прошла спољно оцењивање од стране Агенције за акредитацију здравствених установа и на дан Светог Трифуна председник тог тела свечано је уручио сертификат директору ражањског Дома здравља Ненаду Станковићу.

Ово је трећи пут да Ражањци добијају акредитацију, односно сертификат. Први пут се то десило 2013. године, затим 2017. године. Шта то значи за ову установу појаснио нам је њен први човек.

– Значи примену и израду одговарајућих процедура, стандарда, услова, правилника и других докумената који покривају све пословне процесе у једној здравственој установи. Самим тим, дају велики допринос у начину организације рада једне установе, у позитивном смислу. Све време живимо са акредитацијом, примењујемо акредитационе стандарде, тј. читав

сет тих докумената у свакодневном раду и на тај начин установа боље функционише. Једноставно, акредитација је дала велики допринос да организацију поставимо онако како треба, у интересу свих нас, а пре свега пацијената због којих постојимо – каже директор Станковић.

УСПЕШНО ЗАВРШЕНА ОБУКА ЗА ТКАЊЕ

Око десетак ткаљи са подручја општине Алексинац завршило је обуку преко пројекта „Од разбоја до срца“ у реализацији Удружења „Супер жене“ из Тешице и примењујући стечено знање урадиле су и своје прве радове. Учеснице не само да су усвојиле вештине ткања, већ су и развиле дубоку страст према овом занату. Њихово одушевљење и одлучност да наставе са радом представљају велики корак ка очувању и промоцији традиционалних вештина ткања у њиховој заједници.

Како кажу организатори атмосфера у просторији била је испуњена ентузијазмом и узбуђењем. Свака учесница показивала је изузетну посвећеност и преданост током рада на разбоју. Смех и радост одјекивали су, док су се жене међусобно подржавале и давале савете. Њихово одушевљење било је очи-

гледно, а воља за наставком рада још јача. Свака тканa нит била је испуњена љубављу и трудом, што је резултирало предивним комадима тканине.

Инструктор на обуци је била Бранка Марковић, иначе професор у једној нишкој средњој школи, која каже да су жене и девојке на овој обуци научиле основе ткања од почетка, као што је намотавање тканине, па њено спровођење кроз брда и слично. Бранка инсистира на искуству као веома важном делу обуке и зато је са полазницима прошла комплетну процедуру, пре свега практичан део, што се каже — од разбоја до ткања. Иако су имале и теоретски део, ипак практичан део је, по речима ове инструкторке, разрешио све дилеме које су имале полазнице.

– То су женице које раде и иначе се баве ручним радовима, хеклају и оне су биле расположене, орне да раде. Једва су чекале почетак да виде стазицу и ефекат свог рада – задовољно истиче ова заљубљеница у ткање, чији је хоби на неки начин постао и додатни посао.

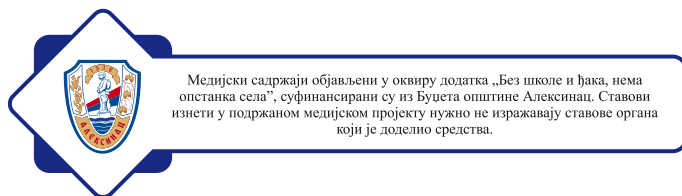
Наташа Јовчић, једна од учесница, каже да је презадовољна целим током обуке и да је предавачица изузетно способна да пренесе своје знање.

– Пренела нам је и практично знање. Практично нам је показала рад на разбоју од почетка до, ево сад, до краја. Определило ме је то што се увек занимам за ручни рад и бавим се неким ручним радом. Када сам видела

на друштвеним мрежама позив Удружења „Супер жене“ из Тешице за ову обуку, одлучила сам да се пријавим да научим још једну нову технику — каже Наташа.

Након завршетка обуке, учеснице су изразиле жељу да се наставе бавити ткањем као хобијем, али и као потенцијалним извором додатне зараде. Пројекат „Од разбоја до срца“ реализује се у оквиру програма „Активне заједнице“ ТРАГ фондације који финансира Влада Уједињеног краљевства.

Медијски садржаји објављени у оквиру додатка „Без школе и ђака, нема опстанка села“, суфинансирани су из Буџета општине Алексинац. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.